

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
ÎNCHEIERE

28 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
completul de judecată în componența:
Președinte – Țurcan Anatolie,
Judecători – Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie,

a examinat, fără citarea părților, admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei din 20 septembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău și a sentinței din 04 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău /sediul Buiucani/, în cauza penală privindu-l pe

Talmaci Vitalii Xxxx, xxxxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 07.07.2021 – 04.10.2021 (prima instanță);
2. 26.10.2021 – 20.09.2022 (instanța de apel);
3. 03.02.2023 – 28.02.2024 (instanța de recurs).

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința din 04 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău /sediul Buiucani/, Talmaci Vitalii a fost recunoscut vinovat și în temeiul prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, la 4 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a obține permis de conducere a mijloacelor de transport și de conducere a mijloacelor de transport pe un termen de 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea stabilită s-a suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

S-a obligat Talmaci Vitalii în termenul de probațiune să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului de probațiune, să participe la programe probaționale în scopul prevenirii consumului de droguri și să presteze muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 40 ore.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Talmaci Vitalii, la 30.05.2021, aproximativ la ora 14.00, fără a deține permis de conducere a mijloacelor de transport, deplasându-se la volanul automobilului de model "Toyota" cu numere de înmatriculare xxxx pe str. Alecu Russo 24 din mun. Chișinău, a fost stopat de către colaboratorii secției de patrulare "Chișinău" din cadrul Direcției de Patrulare "Centru" al INSP IGP, care fiind în exercițiul funcției și reieșind din comportamentul neadecvat și suspect a lui Talmaci Vitalii, l-au condus pe ultimul

pentru trecerea examenului medical în vederea stabilirii faptului consumului de alcool, stării de ebrietate și naturii ei la sediul Policlinicii IMSP Dispensarul Republican de Narcologie, amplasat pe str. Petru Rareș,32 din mun. Chișinău, unde la ora 14:29 Talmaci Vitalii a fost supus examenului medical și ca urmare, potrivit procesului- verbal nr.xxx din 30.05.2021, s-a stabilit, că proba de urină recoltată de la Talmaci Vitalii a indicat un rezultat pozitiv la opiacee cu o concentrație de 308mg/ml, ca rezultat, fiind constatată concluzia că, Talmaci Vitalii se află în stare de ebrietate provocată de stupefiante (opiacee).

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Talmaci Vitalii a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, după indicii calificativi – ”*conducerea mijlocului de transport, de către o persoană care se află în stare de ebrietate produsă de substanțe stupefiante, fără a deține permis de conducere.*”

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, invocând că:

- inculpatul a recunoscut vina;

- prin atitudinea sa formală, instanța, emițînd sentința de condamnare, era obligată să respecte principiul stipulat și în practica CEDO - egalitatea armelor, din al căror motive apărătorul a ajuns la convingerea că sancțiunea reflectată în sentință nu este întemeiată;

- în sensul art. 6 alin. (1) Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, instanțele de judecată, trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar avînd în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze faptele constatate. Relevantă la acest capitol prezintă art. 17 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului, care interzice interpretarea abuzivă a normelor în vederea limitării sau distrugerii drepturilor și libertăților garantate și protejate de convenție, specificînd expres că, nimeni nu poate fi condamnat exagerat, lipsindu-l de libertate decît numai în temeiul și condițiile prevăzute de lege, precum și de principiile generale ale dreptului internațional;

- sentința pronunțată încalcă prevederile art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Dreptului Omului - Dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe judecătorești, care în partea sa enunță - principiului supremației dreptului, ca unul din elementele fundamentale, (art. art. 5, 13 CEDO).

3. Prin decizia din 20 septembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat, casată sentința parțial, în partea termenului de probă și a pedepsei complementare și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Lui Talmaci Victor, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 luni.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea stabilită lui Talmaci Vitalii s-a suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 1 an.

În rest s-au menținut prevederile sentinței.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu

certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Instanța de apel a susținut că prima instanță i-a stabilit inculpatului Talmaci Vitalii o pedeapsă în formă de închisoare pe un termen de 4 luni, iar în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal, a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probațiune de 3 ani. Totuși, instanța în partea motivată a sentinței nu a indicat care ar fi raționamentul ca o pedeapsă de doar 4 luni închisoare să fie suspendată pe un termen de probațiune de tocmai 3 ani. Astfel, instanța de apel a atestat o discrepanță esențială și nejustificată sau chiar inechitabilă între termenul de pedeapsă stabilit inculpatului și termenul de probă pentru care executarea acesteia a fost suspendată condiționat.

În continuare, instanța de apel a reținut că prin sentința din 04 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani), prima instanță, prin prisma art. 65 alin.(3) Cod penal a aplicat lui Talmaci Vitalii pedeapsa complementară privarea acestuia de dreptul a obține permis de conducere a mijloacelor de transport și de dreptul de conducere a mijloacelor de transport pe un termen de 5 ani.

Sub acest aspect, instanța de apel a menționat că, potrivit art. 65 Cod penal, 1) Privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate constă în interzicerea de a ocupa o funcție sau de a exercita o activitate de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul la săvârșirea infracțiunii. (2) Privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi stabilită de instanța de judecată pe un termen de la 1 la 5 ani, iar în cazurile expres prevăzute în Partea specială a prezentului cod - pe un termen de la un an la 15 ani. (3) Privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate poate fi aplicată ca pedeapsă complementară și în cazurile când nu este prevăzută în calitate de pedeapsă pentru infracțiunile din Partea specială a prezentului cod, dacă, ținând cont de caracterul infracțiunii săvârșite de cel vinovat în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu sau în timpul exercitării unei anumite activități, instanța de judecată va considera imposibilă păstrarea de către acesta a dreptului de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

Cu referire la prevederile art. 65 alin.(3) Cod penal, instanța de apel a reținut că privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pot fi aplicate drept pedepse complementare în cazurile în care ele nu sunt prevăzute în articolele părții speciale a prezentului cod, însă caracterul infracțiunii comise e determinat în funcție de postul ocupat sau de activitatea practică și de posibilitatea infractorului de a le utiliza în scopul săvârșirii noilor infracțiuni.

În același context, instanța de apel a notat că, referitor la privarea inculpatului de dreptul de a conduce mijloace de transport, Codul penal a instituit o norma specială și anume la art. 65¹ Cod penal, care prevede că, (1) Privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anularea acestui drept constă în interzicerea conducerii oricărui tip de mijloc de transport pe drumurile publice. (2) Privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport poate fi aplicată de instanța de judecată pe un termen de la 1 la 5 ani. (3) Anularea dreptului de a conduce mijloace de transport poate fi aplicată de instanța de judecată, cu redobândirea ulterioară a permisului de conducere, în modul stabilit de lege.

Instanța de apel a atestat că, spre deosebire de art. 65 alin. (3) Cod Penal, art. 65¹ Cod penal, nu stabilește dreptul instanței de a aplica pedeapsa complementară

privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport sau anularea acestui drept chiar și atunci când nu este prevăzută de norma specială a Codului penal.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că prima instanță nu doar că nu a aplicat în privința lui Talmaci Vitalii prevederile art. 65 Cod Penal, dar și a aplicat o pedeapsă care nu este prevăzută de Codul penal cum ar fi privarea inculpatului de dreptul a obține permis de conducere a mijloacelor de transport.

4. Decizia instanței de apel este contestată cu *recurs* ordinar de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului, care indică ca temeiuri de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală (redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare 27.10.2012), și solicită casarea deciziei instanței de apel și a sentinței primei instanțe, cu aplicarea unei pedepse minimale non privative de libertate, cu stabilirea unui pedepse complementare sub formă de amendă.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat argumente similare cu cele indicate în apel (pct. 3 din prezenta decizie), iar suplimentar a indicat:

- instanța de apel era obligată să examineze minuțios toate aspectele cauzei în vederea îmbunătățirii la maximum al situației lui Talmaci Vitalii, admitând integral solicitarea lui, expusă în formulările de fapt și de drept ale apelului;

- prin modificarea pedepsei complementare de la un termen de 5 ani, pentru totdeauna, de fapt, i-a înrăutățit situația.

5. La recursul ordinar declarat, în temeiul art. 431 alin. (1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, și a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art., art.61, 75 Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Titularul recursului s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (redacția legii cu modificările operate prin art.IV din Legea nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023), în conformitate cu care, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale și recursul a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Conform prevederilor art. XI alin.(3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), (nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de examinare a admisibilității recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

În conformitate cu art. 432 alin.(1) Cod de procedură penală, (redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare 01 septembrie 2023), instanța de recurs examinează admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar.

Potrivit art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, un complet din 3 judecători, prin încheiere, declară inadmisibil recursul dacă recursul este vădit neîntemeiat.

În temeiul art. 432 alin.(4) Cod de procedură penală, în încheierea privind inadmisibilitatea recursului se menționează sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității. Aceasta se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Din textul recursului declarat, se atestă că recurentul critică decizia instanței de apel prin prisma prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data declarării recursului, până la 01.09.2023), și anume, - instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31, 33, - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, instanța de recurs atestă că, temeiurile de recurs invocate de către recurent, nu și-au găsit confirmarea, în speță nefiind constatăte erorile de drept invocate.

Tot aici, completul de judecată menționează, că recurentul nu menționează și nu dezvoltă în recurs, prin raportare la circumstanțele de drept ale cauzei penale, temeiurile în baza cărora a declarat recurs, iar argumentele din recurs preponderent sunt aceleași care au fost invocate și în cererea de apel referitor la aplicarea unei pedepse mai blânde, însă în privința cărora instanța de apel s-a pronunțat în mod argumentat și detaliat.

Cu referire la argumentele menționate în recurs, completul de judecată menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, completul de judecată reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră – închisoare sau detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând temeinicia solicitării apărătorului privind necesitatea aplicării în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, completul de judecată menționează

că, aceasta nu poate fi reținută, deoarece sub aspectul individualizării pedepsei penale, soluția instanței de apel este întemeiată, suficient motivată și legală.

Potrivit practicii judiciare, instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că pedeapsa stabilită inculpatului este condiționată de gravitatea faptei prejudiciabile comise, de persoana vinovatului, care la caz nu este la prima abatere de la legea penală, anterior a mai comis infracțiuni și a fost tras la răspundere penală de mai multe ori, inclusiv pentru o infracțiune similară, și fiindu-i anulat dreptul de a conduce mijloacele de transport, inculpatul nu s-a conformat pedepsei anterioare, a condus mijlocul de transport, aflându-se în stare de ebrietate narcotică. Prin urmare, inoportunitatea aplicării unei pedepse mai blânde, rezultă din însuși caracterul faptei comise, din natura infracțiunii comise de inculpat, cât și din datele despre persoana acestuia.

În acest sens, completul de judecată ține să menționeze că, inculpatul fiind condamnat anterior de mai multe ori, inclusiv pentru o infracțiune similară (în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal), fiindu-i stabilită o pedeapsă cu amendă în mărime de 565 unități convenționale, ceea ce reprezintă 28250 lei, nu a tras concluziile necesare și a comis, din nou, o infracțiune cu intenție, astfel sfidând cu desăvârșire atât normele morale ale societății, cât și legea penală.

În continuare, completul de judecată mai menționează că, nu pot fi reținute nici argumentele apărării prin care se invocă faptul că cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, precum și căința sinceră, deoarece s-a ținut cont de principiul individualizării pedepsei în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art.75 alin.(1) Cod penal, inculpatul beneficiind de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de sancțiunea normei de drept imputate, în conformitate cu art.364¹ alin. (8) Cod de procedură penală (redacția legii în vigoare la data examinării cauzei penale în instanța de fond și de apel).

Pornind de la cele constatate și menționate supra completul de judecată conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel expuse în decizia sa lipsesc, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Completul de judecată stabilește că recurentul invocă în recurs și temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală (redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare din 27.10.2012) - „instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art.30, 31 și 33”, fără a aduce careva argumente în susținerea acestui temei, astfel Completul de judecată constată că recurentul a invocat acest temei pur declarativ fără nici un argument.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-au comis erorile de drept semnalate de recurent, deci, nu persistă temei de casare a soluției adoptate de instanța de apel, iar pedeapsa stabilită inculpatului, a fost aplicată în limitele legii.

Mai mult ca atât, recursul conține criticile soluției pronunțate de către instanța de apel în ce privește aplicarea pedepsei complementare (pct.5 din recurs), pe când asemenea pedeapsa instanța de apel nu a aplicat inculpatului, ci a exclus și a desființat în această parte sentința instanței de fond, argumentele respective regăsindu-se la pct.3.1. din prezenta încheiere.

Generalizând raționamentele mai sus nominalizate, completul de judecată concluzionează că, temeiurile de casare prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, nu sunt incidente speței, hotărârea atacată fiind legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art.432 alin.(1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Druță Boris în numele inculpatului, împotriva deciziei din 20 septembrie 2022 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală privindu-l pe **Talmaci Vitalii Xxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie